

Visitation af børn følger regioners geografiske grænser

Poul-Erik Kofoed¹, Erik Riiskjær² & Jette Ammentorp³

ORIGINALARTIKEL

1) Pædiatrisk Afdeling, Kolding Sygehus
 2) Institut for Økonomi, Aarhus Universitet
 3) Forskningsinitiativet for Sundhedstjenesteforskning, Kolding Sygehus/IRS Syddansk Universitet

INTRODUKTION

I 2007 blev de 13 amter lagt sammen til fem regioner. Hvis patienterne selv er i stand til at vurdere kvaliteten af behandlingen og kender deres ret til at vælge behandlingssted, ville man ikke forvente ændringer i patientfordelingen efter ændringer af de regionale strukturer. Det tidligere Vejle Amts børneafdeling ligger i Kolding nær grænsen til de tidligere Ribe, Sønderjyllands og Fyns Amter, som blev lagt sammen med den sydlige del af Vejle Amt til Region Syddanmark (RSD). Den nordlige del blev en del af Region Midtjylland (RM). Denne geografiske placering skabte basis for at studere, om strukturreformen satte sig spor i patienters brug af forskellige sygehusafdelinger.

MATERIALE OG METODER

Antallet af akutte og planlagte indlæggelser på de fire børneafdelinger i RSD fordelt på bopælskommuner blev udtrukket fra Landspatientregisteret tre år før og tre år efter dannelsen af de nye regioner svarende til perioden fra 2004 til 2009. Den totale population opdelt på aldersklasser og bopælskommuner blev udtrukket fra Danmarks Statistik. Afstanden mellem børneafdelinger og kommuner blev fastlagt ved hjælp af Kraks hjemmeside.

RESULTATER

I de første tre år efter regionsdannelsen øgedes antal

let af akutte og planlagte indlæggelser af børn, der var bosiddende i RSD, på børneafdelingen i Kolding med henholdsvis 46% (fra 3.376 til 4.931) og 65% (fra 360 til 594). Til sammenligning sås på RSD's tre andre afdelinger en stigning på 11% (fra 11.398 til 12.698) henholdsvis et fald på 5% (fra 1.763 til 1.671). Fra at have 22% af indlæggelserne af børn fra RSD før reformen steg dette til 28% i 2009 (en stigning på 28%). I samme periode faldt antallet af indlæggelser på afdelingen fra RM for akutte med 70% (fra 1.275 til 384) og for planlagte med 79% (fra 159 til 34). Ses på Christiansfeld (der lå i Sønderjyllands Amt, men ved kommunalreformen blev en del af Kolding Kommune) og på Koldings tre nabokommuner, der er beliggende i de tre tidligere naboomter (Vejen i Ribe Amt, Haderslev i Sønderjyllands Amt og Middelfart i Fyns Amt), øgedes antallet af indlæggelser på børneafdelingen i Kolding fra 487 i 2006 til 1.394 i 2009 (en øgning på 186%). Antallet af samtlige pædiatriske indlæggelser i RSD steg kun med 18% i samme periode (fra 16.897 til 19.894).

KONKLUSION

Regionsdannelsen har medført en stor forskydning i optageområdet for Koldings børneafdeling. De fleste patienter fra nabokommunerne søgte tidligere børneafdelinger i eget amt trods betydeligt større afstande. Dette ændrede sig markant efter, at amtsgrænserne blev fjernet. Tilsvarende faldt antallet af patienter fra RM på trods af, at de fleste patienter har længere til alternative afdelinger i RM, og på trods af, at de henvisende læger har skullet ændre henvisningsrutiner.

Patienterne har retten til selv at vælge behandlingssted, og dette synes i hvert fald delvist at fungere inden for RSD. Imidlertid viser artiklen, at afvikling og dannelse af nye regionale strukturer i markant grad har påvirket patienternes søgemønster, hvilket tyder på, at politiske og økonomiske prioriteringer/forhold både før og efter kommunalreformen synes at veje tungere end hensynet til borgernes frie valg af sundhedsudbyder.

DANISH MEDICAL BULLETIN: Dette er et resume af en originalartikel publiceret på www.danmedbul.dk som Dan Med Bul 2011;58(6):A4281.

FIGURE 2

After the reform. Region Southern Denmark (light shaded) and Central Denmark Region (dark shaded) including the location of the paediatric departments. The two municipalities Horsens and Hedensted previously situated in the County of Vejle became part of the Central Denmark Region. Kolding's neighbouring municipalities Vejlen (previously Ribe County), Haderslev (previously Sønderjylland County) and Middelfart (previously Fyn County) are indicated.

